

Az EKB bankfelügyelete: az SSM 2017. évi felügyeleti prioritásai

A 2017-re kitűzött felügyeleti prioritások az adott év súlyponti területeit jelölik ki. Az EKB felügyelete alatt álló bankok fő kockázatainak vizsgálatára építenek, figyelembe véve a gazdasági, szabályozói és felügyeleti környezet legújabb fejleményeit.

A bankszektorra érintő kockázatokat az illetékes nemzeti hatóságokkal együttműködve térképezzük fel, felhasználva a közös felügyeleti csoportoktól kapott információkat, az EKB makro- és mikroprudenciális elemzéseit, valamint a nemzetközi testületek beszámolóit. A kockázatok mögötti jelentősebb tényezők a rendkívül alacsony/negatív kamatkörnyezet; a jelentős nem teljesítő hitelállományok és az euroövezeti országokban tapasztalható erőtlén gazdasági növekedés; az EU-ban érzékelhető geopolitikai bizonytalanság; a bankoknak és piacoknak az új szabályozásra adott reakciói; a pénzügyi piaci kockázati felárak lehetséges kedvezőtlen alakulása; a feltörekvő piacgazdaságok helyzete; az EU-beli fiskális egyensúlyi problémák; a banki visszaélésekkel kapcsolatos esetek; az ingatlanhitel-piaci fejlemények; a kiberbűnözés és informatikai zavarok; a bankon kívüli verseny. Az említett tényezők a legnagyobb hatást két kockázati kategóriára gyakorolják: az egyik az üzleti modellhez és jövedelmezőséghez kapcsolódó kockázat, a másik pedig a hitelkockázat.

Az európai bankfelügyelet leegyszerűsítette a felügyeleti prioritásait, hogy megkönnyítse a bankoknak a fenti kockázatok hatékony kezelését. 2017-ben a bankfelügyeletnek három súlyponti területe lesz:

1. az üzleti modellek és a jövedelmezőséget mozgató tényezők;
2. a hitelkockázat, különös tekintettel a nem teljesítő hitelekre és a koncentrációra;
3. a kockázatkezelés.

Minden egyes prioritás esetében több felügyeleti kezdeményezés indul, amelyek teljes megvalósítása több esetben egy évnél is tovább tarthat.

A kockázatok és felügyeleti prioritások felsorolását ugyanakkor nem tekinthetjük teljesnek. Az anyagunkban nem taglalt különféle tevékenységek, például a kiberbűnözési kockázatok kezelése, folyamatosan zajlik. Ezenkívül elképzelhető, hogy az egyes bankok szintjén, az adott hitelintézet kockázati profiljának figyelembevételével eltérő felügyeleti megközelítést kell alkalmazni. Mindazonáltal a prioritásoknak köszönhetően garantálható, hogy az egyes bankokra alkalmazott felügyeleti intézkedések koordinálása megfelelően összehangolt, arányos és hatékony módon történjen, ami az esélyegyenlőséget és a felügyelet hatékonyságát is javítja.

Az üzleti modellek és a jövedelmezőséget meghatározó tényezők

Felügyeleti intézkedés

- A banki üzleti modellek és jövedelmezőségi tényezők tematikus felülvizsgálata

Az üzleti modellek és a jövedelmezőséget elősegítő tényezők 2017-ben is súlyponti területek lesznek, különösen a rendkívül alacsony/negatív kamatkörnyezet tükrében. Az európai bankfelügyelet ezért folytatja ezek tematikus felülvizsgálatát, amely kiterjed a közös felügyeleti csoportok által 2017-ben elvégzendő mélyreható vizsgálatokra. A felügyelet szintén kezelni kívánja azokat az esetleges negatív hatásokat, amelyeket az Egyesült Királyság uniós tagságára vonatkozó népszavazás eredménye gyakorolhat a felügyelt bankokra és azok üzleti modelljeire. Emellett az európai bankfelügyelet azokat a potenciális kockázatokat is feltárja, amelyek a „FinTech” megjelenéséhez és egyéb nem banki jellegű versenyhez kapcsolódnak.

Hitelkockázat, különös tekintettel a nem teljesítő hitelekre és a koncentrációra

Felügyeleti intézkedés:

- Útmutatás és felügyeleti párbeszéd az NTH-ról
- A bankok IFRS 9-re való felkészültségének tematikus felülvizsgálata

A hitelkockázat 2017-ben is kiemelt felügyeleti prioritás lesz. Több hitelintézetnek továbbra is nagy a nem teljesítő hitelállománya (NTH). Az európai bankfelügyelet a bankoknak címzett útmutatást tett közzé az ilyen hitelekről, és az NTH munkacsoportján keresztül folyamatosan támogatja a közös felügyeleti csoportokat, amelyek az útmutatással és a banki NTH-állományokkal kapcsolatos további intézkedéseket végzik, és a felügyeleti párbeszédet vezetik. Az „IFRS 9” pénzügyi instrumentumokról szóló számviteli standard küszöbön álló bevezetésének fényében a standard lehetséges banki hatásainak és a bankoknak az új előírásra való felkészültségének tematikus felülvizsgálata fokozódni fog. Annak érdekében, hogy kivizsgálják a hitelkockázatnak egyes eszközosztályokban, például hajóvásárlási kölcsönök terén megfigyelhető túlzott koncentrációját, az európai bankfelügyelet új, mind helyszíni, mind helyszínen kívüli elemeket tartalmazó módszertant kíván alkalmazni.

Kockázatkezelés

Felügyeleti intézkedés:

- A BCBS 239 betartásának tematikus felülvizsgálata
- TRIM
- A kiszervezett banki tevékenység tematikus felülvizsgálata

Ezen a területen a kockázatkezelési politika, a tőke megfelelés és a likviditás 2016. évi prioritásainak elemeihez több új és továbbfejlesztendő aspektus került. A következő kezdeményezések lesznek a figyelem középpontjában:

A BCBS hatékony kockázati adatösszevonásról és adatszolgáltatásról szóló alapelveinek tiszteletben tartása

Az alacsony kamatlábakkal, bőséges, olcsó jegybanki forrásokkal, alacsony banki jövedelmezőséggel és az ezekből eredő hozamkeresői viselkedéssel jellemezhető környezetben elengedhetetlen, hogy a bankok megfontolt kockázatkezelési politikát gyakoroljanak. A jó minőségű adat fontos előfeltétele a kockázatok pontos felmérésének, és következésképpen a fegyelmezett kockázatkezelésnek és kontrollnak, tehát végső fokon a megfelelő tőkekövetelményeknek. Az európai

bankfelügyelet ennek megfelelően véglegesíti a folyamatban levő tematikus felülvizsgálatot, amelynek tárgya a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság (BCBS) hatékony kockázati adatösszevonásról és kockázati adatszolgáltatásról szóló alapelveinek (BCBS 239) való megfelelés. A közös felügyeleti csoportok feladata a további szükséges lépések megtétele az egyes hitelintézeteknél.

A belső modellek célzott felülvizsgálata (TRIM)

Az európai bankfelügyelet a belső modellek több éves, célzott felülvizsgálatát tervezi annak érdekében, hogy értékelje és igazolja a jóváhagyott, első pillérbeli belső modellek megfelelő és helyes voltát, és ezzel javítsa a banki kockázatkezelés hitelességét. A felülvizsgálat keretében helyszíni ellenőrzésekre is sor kerül.

ICAAP és ILAAP

A belső tőke- és likviditásmegfelelést vizsgáló eljárások (ICAAP és ILAAP) alapvetőek a hitelintézetek tőke- és likviditásmegfelelésének kezelése szempontjából. Az európai bankfelügyelet a felügyeleti felülvizsgálati és értékelési eljárás (SREP) részeként felülvizsgálja az ICAAP és ILAAP eljárásokat, és ellenőrzi, hogy a bankok a tőke- és likviditásmegfelelésük felmérése és megőrzése során megfelelő eljárásokat alkalmaznak-e. Az európai bankfelügyelet kitartóan szorgalmazza az eljárások folyamatos javítását.

Kiszervezés

Ahogy bővül a bankok által kiszervezésre szánt tevékenységek köre, a kiszervezéssel kapcsolatos új kockázatok jelennek meg. Az európai bankfelügyelet ezért tematikus felülvizsgálat keretében számba veszi a kiszervezett tevékenységeket, tüzetesen megvizsgálva a kapcsolódó (pl. informatikai) kockázatok kezelésének módját.